

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Feladó szerkesztő: Felver János.		Hirdetések legutányosabban, árazabály szerint.	
Égész évre	4 frt	Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.		Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.	
Fél évre	2 „	A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előzetesek a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.			
Negyed évre	1 „				

A magyar nemzeti ipar.

Tagadhatatlan, hogy iparunk fejlődése már biztos lépésekben halad; a kitűzött irány már is sok siker és a haladás érezhető nyomait hagyja maga után.

Azon hideg közönyt, melyet közönségünk a magyar nemzeti ipar iránt még a közel-múltban is tanúsított, most már a biztos tudat váltotta fel, azon tudat, mely az elhanyagolt iparügyi érdekek: a magyar nemzeti ipar feltámasztása felé törekedik.

De legyünk őszinték; nagy fáradtságba került, míg az ipar fontosságának érzete nálunk közkincsé válhatott. Nagyjaink közül sokan foglalkoztak már régen az ipar fontosságának ismertetésével; hány csendes sírhant alól törték elő már azon tanok, melyeket az öt nyugvó életében a magyar nemzeti ipar érdekében szóval és írással hirdettél! A túlvilági intés sokat ért, sok esetben többet, mint a gyarló földi beszéd, mert a szellemek hatalmasak; a temetőből nem beszélhet érdekek; az örök csend birodalmából nemzetünk nagyjainak eszellemei járnak közénk út mutatni, ébreszteni.

Boldogult Baross Gábor és Trefort Ágoston miniszterek és nagy iparbarátok emlékezete szívünkben él, a kik akaraterő és lángoló hazaszeretettel nagyban mozdították elő a magyar ipar korszerű haladását.

Évtizedekig tartott, míg egyesek, egyesületek törekvései a törvényhozás és a kormány részéről támogatásban részesültek, de a legjobbat akarók részéről is sokan, mint dillettantizmus szerepvivői gyűltek a nemzeti iparügy, mondjuk, akkoriban, dédelgetésbe és bizony soká kellett várakoznunk, míg a komoly tettek ideje elkezelt.

Hegedűs Sándortól, az új kereskedelmi minisztertől, ismét sokat várunk; az idő fogja megmutatni, mennyire volt ezen reményünk helyes vagy nem. Mert a miniszter és törvényhozás is csak általában az állami kedvezményeket nyújthatják az ipar-teremtésnek inge-

renciál, a mivel legfeljebb előkészíthetik a lért, melyen a létesítendő és még hiányzó iparágak esetleg keletkezhetnek, de magát a létesítést nem mozdíthatják lényegesen elő. E tekintetben a kezdeményezés magát a társadalmat, első sorban a szakértő és tőképénzes közönséget illeti.

Azon probléma, hogy oly iparágak, melyek meghonosítását, melyek az országban teljes hiányzanak, mint pld. a textilipar, egyenesen az állami beavatkozás tegye lehetővé, ily iparágak alapítását, még pedig hogy maga az állam esetleg mint alakító és részvényes teremtene gyárakat, igen sok okból nálunk nem juthat el érvényesülésre; ilyen vélemények nyilvánításával mindig a társadalomra történt utalás, hogy ha vállalkozási szelleme volna, ez természetesen maga ipart. Az ilyen elméleti fejtegetések a gyakorlati cél előmozdítása érdekében sok tollharca adtak alkalmat közgazdasági írónknak. De ha tekintetbe vesszük a nyugati államok modern és a tőkély nagy fokán levő ipari emporiumát, tudva való, hogy ott egyenesen az állami beavatkozás teremtette meg a nagy gyárparat.

Nekünk a függőség lerázásul okvetlen és első sorban iparunk önállóságát kell biztos alapra fektetnünk; közgazdasági, kulturális és más érdekeinknek egész láncolata azt követeli; csak így létesíthetjük a modern magyar államot, mert bizony nagyon sajátságos állapot az ránk nézve, hogy a sok hangzatos hazafias frázis közepette még maig is telőtől talpig idegen eredetű mezben járunk.

Mint hogy az iparoktatásról lapunkban már gyakran volt szó, nem akarom ismételve hangsúlyozni a hazai iparos nevelés és oktatás fontosságát, mikor népek és nemzetek fő erőforrását az ipar képezi. Az iparoktatás és szakképzés kellő összeegyeztetése mellett nyerhetünk tőkéletes szakembert gyakorlatban és elméletben. A nemzeti ipar korszerű alapját az általános iparos oktatás, az állami közép-ipariskolák és többféle gyakorlati intézetek vannak hivatva lerakni. Így nyerhetünk korral haladható élelmes iparos generációt; csakis

így biztosíthatjuk a városok iparúzó polgárságának boldogulását hazánk fővárosára.

Maga az iparosvilág, kézműves iparosaink, tömörüljenek az ipartestületbe, mely ne csak adminisztrációs ügyek intézésével foglalkozzék, hanem közös akarattal gyakorlati, az ipart előmozdító intézmények létesítését is vegye ügykörébe. Ilyen volna pld. az is, ha közös megegyezéssel arra törekednénk, hogy bizonyos fókig iskolázott tanoncokat vennének fel, vagyis iskolákat, a kik kilátást nyújtanának már eleve is a sikeres iparfejlesztésre.

Ha pedig az államhatalom, a törvényhozás és érdekelt körök iparunk feltámasztása által közgazdasági érdekeink legbehatóbb, legmelegebb ápolását különféle intézkedésekkel és alkotásokkal eléggé dokumentálják, — hátra van még az egész gyöközönység, mely csakugyan hivatva van a nemzeti ipar létesítéséhez legintenzívebben hozzájárulni azáltal, hogy ne vásároljon idegen eredetű cikket, ha arra elegendő ok nincsen. Vásároljuk a hazai árukat és szokjuk le azt az előítéletet, hogy csak az lehet jó, a mi külföldi, szóval: ne favorizáljuk a külföldi ipart és ne feledkezzünk meg az iparpártolás iránti fontos feladatainkról.

Eszmetörédekek.

Minden ember létének kezdetén oly nyers anyag, melyet valódi emberképpé és remekművé ki kell alakítani. Ezen kialakítás történik végül magának az életnek s behatásainak alakító hatalma — részint pedig emberi kéz és emberi okosság által.

És a nyers anyagnak igazi emberképpé való ezen kialakulását nevezhetjük *műveltségnek*.

S a mint az ügyetlen szobrász a reábfizott szikladarabot el is torzíthatja s annyira elronthatja, hogy abból többé igazi remekmű létre nem jöhet; vagy pedig oly finomra faraghatja, hogy kellő szilárdság s külső befolyások legyőzésére szükséges ellenállási ereje hiányzik: úgy az emberi műveltség művészeténél is, fájdalmas tapasztalásunkból beszélünk az elhibázott, tuhajtott vagy tuífnomított műveltségről.

Az igazi műveltséghez, mely nem árt, hanem hasznal az embernek, három kellék szükséges: a termé-

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Az első lépés.

Irtá: Zányi Kálmán.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

Négy évés házasok voltak már.

Hogy mivel lesz a legboldogabb, a legidealisabb szerelem négy hosszú év alatt, annak még a híres Montegazza sem a megmondhatja. Pedig merészet művelt ez már! Megkísérelte a szerelemnek nevezett költői önszuggesztio és képzeleti kéjelgés okát, célját s mibenlétét paragrafusokban körülírni s nem rajta múlt, hogy a lélek földi életének egyes szívüket boldogító sajátosságairól csak homályos tükörképet nyertünk. Hely a szívünkben szülemöl emez isteni szikra is, melyet világító, kaprazó s vezérlő hatalmával fogva annyira csodálunk s önkényeit elűrjük, — szintén a világ örök rendjébe illeszkedő valami, a mi létesül, növekedik, eléri a fejlődés netovábbját és ismét lehanyatlik a semmiségbe, anyyi bizonyos!

Hogy aztán mi tart meddig, azt oly bajos meghatározni, mint két egymás mellett álló, egyformán idős és erős fa élettartamat.

A boldog szerelem útját egy aranyszálakból vert létrának tekinthetjük, mely káprázatos, csillogó s felvisz

a magasba, a menyébe, hol gyémántos pillangók kergetőznek s örökké tartó szerelmeiről dalol a fulemle!

A szerelem örök, megengedjük, de az a kalitka a hol eme ritka, szép madarat fogva tartják: az emberi szív többé kevésbé mindig gyarló talomány!

Soká emelkedhetünk azon az arany létrán, talán egy egész életet át, csak meg ne csúszszunk, el ne szédülünk vagy le ne tásztassunk. Lehet, hogy a rohamos szárnyalásban kifárunk, de lassan is haladhatunk a későbbi években a boldogító szerelem útján!

Dárdás Béla is mosolyogva lépett Ilkájával a karján a boldogság útjára négy évvel ezelőtt. Meg volt frigyukban az erkölcsi garancia, hogy soká, igen soká fogják élvezni fokozott mérvben a legistenb lelki élet gyönyöréit.

S a jó Isten semmit sem teremtett tökéletlenül.

Midőn kitüntette az emberi szívet a szerelem gyönyörével, lenyibe oltott még egy lelki erőt védpajzsul: a jellemet. Mindnyaján tudjuk mennyire kevésbé kümböböznek a szélesgyermektől vágyaink támasztását s kielégítését illetőleg. Bár több onuralommal s türelemmel fellegyerkezettlen önkénytelenül támad benünk a meg-megismétlődő vagy valami új s szokatlan után. Hisz az élet tusája nem egyeb mint az önmagunkkal s a körülmenyekkel folytatott harc új és új, elérni vágyott körülmények s helyzetekért. S ezen szédületesen forgó gépnek, melyet életüstözönek neve-

zünk, szabályozója a jellem. A jellembeli akarat és erő teszi lehetővé, hogy fűrtöztetjük csopadarságunkat s korlátoljuk igényeinket.

Dárdás Bélaék mérhetetlen szerelme a kéjes kámbulat bizonyos nemével édes, hosszantartó ábrándba ringatta őket, mely csak lassan, nagyokára, mint aranyos ködfátyol szokott, kezdett szétoszlani észrevételül.

Hiába, a szerelem nem ugyanaz a házassáknál a mi a jegyeseknél s a fiatal pár masként tekintni egymást par év múlva, mint a mézesheket idején. Bizonys megszokottság s a kielégített vágy csömörös lankadsága lelshasztja a szilaj igényelés tüzet és támad helyette meleg rokonszenv, kötelesség érzet s összetartozás konvencionális ösztöne, melyet legszebb esetekben tarkit szilárdító fonalként a kölcsönös megbecsülés.

Dárdások nem hitték volna el magukról, hogy az ő szerelmük is fog módosulni négy év alatt. De szerencséjükre voltak oly szépek és fiatalok s oly idealisták még négy év múlva is, hogy érdekesnek és szerelme méltóknak találtak egymást. A kecses menyecske csak azt fájlalta, hogy Béla elkomolyodván, több időt szentel hivatásának, mint neki. Egyedül oly unalmas az élet!

Egykor jegyes korában róla ábrándozott s boldog volt boldogító gondolatival. Ma már nem tudja magát elamítani az üres ábrándal. Realistikusabb vágyaiban s türelmetlenebb követeléseiben.

szetes érzékiség és a természetes önzésnek legyőzése magasabb érdekek által; a testi és szellemi képességek egészséges, egyenletes kiképzése; a helyes bölcsészeti s vallási életmód.

A hol e három közül valamelyik hiányzik, ott az emberen eltérőül valami, a mi jobb kialakulása képes lett volna.

Az a végcélja az igazi műveltségnek, hogy megszabadítsa az embert a benne rejlő érzelmi súlyától és az önzéstől, mely ellentétben van életcéljával. Minden benső elégedetlenség érzékiségből támad s önzésből, s az igazi emberi boldogság nem is képzhető ott, ahol az ember szellemi természete le nem győzte az érzelmi, a hol a szabad, humánus, emberszerető gondolkodás véglegesen le nem győzte a szűkeklűt, az önzőt.

A ki nem volt s nem képes önmagát annyira legyőzni, az nem is lesz képes szembeállni az őt környező világgal, a mely ellene küzd az egoizmus ezerféle eszközeivel.

Ez az a létért való küzdelem, mely most egész emberi büszkeségünket lerombolni s minket állatokhoz hasonlókká tenni törekszik.

Ez ellen fellépni: kötelessége korunk minden, valóban művelt emberének.

Első lépésünk az legyen, hogy valóban művelt embernek senkit el ne ismerjük, a kinek életnéze — önző. E tekintetben a civilizált államokban minél előbb tenni kell valamit.

A második lépés: helyes s egészséges fejlesztése összes testi és szellemi tehetőségeinknek — ezen magasabb célok érdekében.

Ez az a gond, a hol némileg beteges, tulhajtott bölcsészeti, vallási vagy tudományos irány szintén ellenkezik az igazi műveltséggel.

A bölcsészet haszontalan, ha egész életben nem érvényesülhet s keresztül nem vihető.

A vallás nem sokat segít, csak a vasárnapi templomlátogatásban áll, de az üzletben, vagy a piacon nem érvényesül.

S a tudományának sincsen nagy értéke, ha arra nem szolgál, hogy az élet maga, vagy mások számára valóban tekintetben emberhez méltóbbá ki nem alakítja. Egyik főhibája korunk műveltségének, hogy a test s szellem közt bizonyos aránytalanság támadt, a mely az elsőnek közvetlenül s így az utóbbinak közvetve árt s hogy általában egész modern nevelésünk sokkal inkább egyes tárgyakra gépies eljáratására, mint valódi meggyőződésnek s igazi ismeretek megszerzésére irányul. Egyebiránt az ideális irány, igazi ismeretek, testi épség sem segít az embert az igazi műveltséghez, ha mindezek egy érzékföltölti világ, vagyis inkább hatalom létezéséről való meggyőződésben nem alapszanak; melynek erőt az ember tamogathatják.

Hogy letelik ilyen hatalom: ez a vallásnak titokteljes igazsága.

Természetes dolog, hogy a halva életvágyaiból s egoizmusából engedni nem akar, — akkor a hitnek külső vallása sem segít rajta. Ő egészséges s olyan marad, a ki s a milyen volt, még ha mindennap is látogatja a templomot.

Mi lehet az? Kérdi önmagától s színtelenül.

A jó barátéknak, a kinevelt fin de születésűeknek rámutatnak hogy a:

— Kárpótlás! Miért, hisz nem vesztett semmit a miért kárpótlásnia kellene és mégis! Az a mérték, melyet a boldogság édenébe magával vitt s a vágott élevezetek elejébe tartogattak, mintha nagyobbra nőt volna vagy mintha életfeltételül szabott vágyainak teljesebbi aránya össztörődött volna a mérték fenekén, még sokat igen sokat hagyva betöltetlenül!

Igen is ő maga is rájön, hogy kárpótlásra szorul. A kis haló és ebedő sorsokban fenszög életösztön tér, nagy tért kíván, a hol szive húrján át-átrezdülő végig hangjai méltóképpen érvényesülhetnek. A négy évig lenyűgözve tartott szív, miután a reá ható varázs gyengült, tombolni, vickádozni vágyik. A »L'appetit vient en mangeant« beigazolódott.

Dárdásné is kimozdult azon a költői körön kívül, melynek családi tűzhely a neve. S első pillanatra elkáprázott a kivüljáró hamis ragyogásától s incselkedő fenégtől. De nem volt többé tapasztalatlan leány, a ki nem ért meg semmit a nagy világnak nevezett komédiából, mert maga sem tudja, mit akar s reményesége, ártatlansága korlátozzák a hájszában való tevételeg részvételben. A sejtelmek ideje elmúlt, az ábrándok

Az igazi műveltségnek képzhető legmagasabb foka a minden jónak, nemcsak s igaznak követésében s gyakorlásában áll. Ez azon állapot, azon cél, melyre törekednünk kell.

Hogy pedig e célnak megnyerhessük az embereket; ez feladata az igazi nevelésnek s menete a — történelmenek.

Cselkö József.

HIREINK.

— **Wlassics Gyula** dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr ő nagyméltósága f. hó 14-én Fenyőházára megerkezett, a hol családja már hetek óta tartózkodik. Ő nagyméltósága hosszabb ideig fog Lipómezőnek ezen kedves nyaraló-helyén tartózkodni, de taraja ügyeit onnét is szakadatlanul intézni fogja.

— **Dr. Lehotzky Antal** országgyűlési képviselő újból tanújelét adta a közterem való buzgó működésének. — Mint a naplópokból értesültünk, a múlt napokban az állami alkalmazottak 100 tagú ködöttségét vezette Széll Kálmán miniszterünök elé, hogy azok annyará anyagi helyzetét módosolja. Az ország összes alkalmazottai hálaával tartoznak a képviselő úrnak, mi pedig törömegeiek, büszkeséggel valjuk őt minden tekintetben a magunkénak.

— **Megyebizottsági tagok választása.** A szklabinai megyebizottsági választókerületben f. évi június hó 15-én megejtett választás a vármegye állandó bíráli választmányára által megemmisítetvén, új választás tüzetelt ki. E választás Beniczky Ákos t. b. főjegyző elnöklete s Csepányi Sándor szolgabíró pótelnöklete mellett f. hó 14-én ejtetelt meg. Jelöltek voltak: Bossányi Lajos és Michnik Vilmos, a nemzetiségiek részéről pedig Halasa Andras turóc-szent-mártoni ügyvéd és Horváth Bohomil jeszeni ág. ev. lelkész. A szabályszerint lefolyt választás alkalmával szavazott 58 választó, a kik közül Bossányi Lajosra és Michnik Vilmosra szavazott 31, ellenben a nemzetiségiek jelöltjeire 27 s így 4—4 szűbbességgel megyebizottsági tagok lettek Bossányi Lajos és Michnik Vilmos.

— **Hírek a beszercebányai egyházmegyéből.** Dr. Rimely Károly püspök úr ő m. előlása 20 újfűt vett fel egyházmegyéje növekedéppajji közé. Helyén valónak tartjuk itt megemléteni azt is, hogy a jövő iskolai évvel megnyílik Beszercebányán a kis seminárium is, melyet az apostoli lelkeletű főpásztor 60,000 koronás adományával alapított. — Július 1. 2. és 3-án szentelte fel ő m. előlása aidozópapokká Garamszekerest: Bobok Arnold, Formanek József, Medvezky Károly és Szécsi István végzett hittan hallgatókat. — Benisek Imre, vrickói esperes-plebános a znióvaraljai plebániai javadalmat nyerte el. Helyébe Vrickóra adminisztrátornak Bresztyenszky Gyula beszercebányai segédlelkész, s ennek helyére Bobok Arnold újműs lett küldve. — Meghaltak: Flosicz Gyula nyar. felső-apáthii plebános Körömcobányán és Kudlicska Janos, volt motyóki plebános, utóbb newyorki aidozópap, Óhegyen.

— **Tanügyi jelentés Berecz Gyula,** Turóc vármegye kir. tanfelügyelője a f. hó 12-én tartott közigazgatási bizottsági ülésen beszámolóban június havi működéséről, jelentette, hogy csaknem egész tevékenységét a v. zsalgatókra fordította, a melyek eredmény tekintetében nemcsak megfelelnek a törvényes követelménynek hanem azt felül is múlják. Vannak azonban iskolák — úgymond, — a melyekben tanítási eredményről alig lehet szó. Ezekben régi, képe

sítelen s magyarul nem tudó tanítók voltak alkalmazva, a kiknek eltávolítására saját hatáskörében a kellő lépéseket meg fogja tenni. — Köszönetelt és követendő példa gyánant emlékezik meg a vármegye buzgó főispánjának, ifj. Juth György ő méltóságának azon tényéről, hogy a zarióvisgatók folyamán is több intézetet szerezéséleitet látogatásával

— **Minta-parasztagazdaság Turócmezőjében.** A földmívelésügyi miniszter ő nagyméltósága Ivánkatalu község határában minta-parasztagazdaságot létesít, mi célból Polereczky János ottani lakos birtokának kellő felszereléséhez szükséges segélyeket engedélyezte, a gazdaság felügyeletét pedig Keviczky Imre közigazdasági előadót bizta meg Intézkedett, hogy a szükséges gépeket és eszközöket 391 fűt 30 kr. értékben a magyar mezőgazdák szövetkezetek megküldje. A mintagazdaság tenyészmárha-állományának tisztavérű pingvau fajta állatokkal leendő kicserélésére, illetőleg 2 drb tén és 2 drb úszó beszerzéséhez 800 fűt segélyt engedélyezett oly formán, hogy ennek és a birtokon levő ugyanannalyi állat értékesítéséből befolyó összegnek felhasználásával szakközöge által szent, hó folyamán beszerzendő alatokat közvetlenül a mintagazdaság címére megküldi. Ezen kívül intézkedés történt, hogy a mintagazdaság állatoknak javítására és átalakítására s egyéb dolgok javítására, berendezésére 200 fűt álljon rendelkezésre. Végül közli a szántóföld művelésére a vetőmag s műtrágya beszerzésére vonatkozó utasításait. — A mintagazdaság célja az, hogy a vármegye gazdaközönsége az ökszerű gazdálkodást eltanulhassa. Magától érteődik, hogy a magas kormány ezen böics intézkedése a gazdaközönség hájára nagyon is érdemes és nincs a tekintetben kételyünk, hogy a gazdaközönség figyelemmel kísérendi a mintagazdaság vezetését s azt saját hasznára is fogja fordítani.

— **Znióvaralja új plebánosa.** Znióvaralja község lakossága kifejezetten akarván adni azon mely tisztelet és őszinte öröme felett, a mit új plebánosa Benisek Imre esperes-tanfelügyelő irant eraz, ő f. hó 8-án nagy ovacióval fogadta. Már a korai reggeli órákban mozdárdürgések hirdették, hogy a mai nap Znióvaralja örömapja. A délelőtt az ünnepély előkészületeivel tett el. Délután Akantisz Resz ő közalapítványi erdömester vezetése alatt a község előkelőbb polgárai több kocsin indultak a község határára, a hol az unjonan kinevezett plebánost a patronatus képviseléseben Akantisz Resz őrdömester fogadta. Innen egész kocs sor követte az új plebánost a község elé, a hol a felállított diadalpau előtt Znióvaralja és Lazan községek előjárósága nevében Porubsky Resz ő bír ő üdvözölte. Ezután nagy néptömeggel kísérv a róm. kath. iskola elé indult a menet, a hol az ifjúság énekelte és ennek nevében Volko Mariska szependüvözölte. A templom előtt az eddig adminisztrátor Klein Elm ő üdvözölte, miután az új plebános hívővel a templomba vonult s rövid ima után megadotta őke. Benisek Imre mindenütt szép beszéddel válaszolt, igérvén, hogy minden tehetőségből a haza égháza és a község lelki és anyagi javán fog munkálni Este az egész község kivolt világitva. Feltűnt különösen a helybeli róm. kath. iskola szép transzparenzével »Isten éltesse lelki atyánkat« című felirattal és Ő Felsége a Király, Ő Szentsége a római Pápa és Dr. Rimely Károly mezei püspök úr Ő Méltósága képeivel. Kivette részét az ünnepélyből a helybeli tüzoltó-egylet is, a mennyiben a városban keresztült faklyaszennellet vonul a plebánia elé, a hol Zachar Szaniszló tüzoltó-parancsnok üdvözölte az új plebánost. Este látogatott közcavocora volt a helybeli vendégloster, a hol vallásközönség nélkül szép számmal jelelt meg a község intelligenciája és

nagy része szétfolyzott s helyébe kevésbé misztikus realis élet bontakozott ki céltudatos s tapasztaltabb szemei előtt.

Am Ika mégis csak újonc volt ama felfogásban, hogy kell kárpótolnia magát egy unatkozó, fiatal menyecskének!

Mulatott, vigadott, udvaroltatott magának mert másoktól is látta, de mindenen rászorult az új és új után repeső szive a kitanult barátnő utasítására.

— **Jaj édes Iónkam,** szolt egy pajkosságáról híres s a modern flirtelésben hangadó asszonyka, — nincs istenb, mint ha le tudjuk kötni egy szereplő gavalérr figyelmét; ha lábainkhoz borul s egy mosolyunkért lecsokolja cipőnk porát. A kinek óhajunk parancs, a parancsunk életél.

Ika még emlékezett homályosan, hogy Bélaia is úgy tett. Milyen igazán büszke volt ő akkor büvös hatalmára! S elragadta a szereplési viszketet s a hiú uralomvágy, hogy egy szép, önreretes férfút lásson lábainál. Hogy őszint-e a szerelmi rabszolga ilyen hódolása vagy csak játék, melyért egyszer követelini is fogja a tiszteletjait, azt nem fontolta meg.

A hivatásos Don Juanok válogatot csoportja rég leste szomjas várakozással s nem került nagy fáradsága szépségével s mélytűti szemének elragadó pillantásával magának lefoglalni egyet közülök.

Egyike azoknak volt a választott ideál, a ki arra temgett, hogy a könnyed menyecskék szeszélyeivel megfirkozók a mig lehet s mint rokkant és házasríos agglégény már ismert példányá fejesse be pályafutását.

Ikanak az az egy kiős arzenikus flaskó jutott eszébe, melylyel egyszer gyermekkorában órákig is eljártott a nélkül, hogy meghalt volna tőle. Csak csinyján kell tudni vele banni!

Robert úr, ez volt a fiatal ember neve, húséges kis kutyának ragaszkodott Ikaéhoz s mulattató, és egészen ártatlan játékszernek bizonyult. Sokszor játszottak el együtt félig tréfásan a szerelmesdit s na néha melegebb érzés vágatott át Ika keblén, nem gondolt egyebet, mint hogy eltalálta az unaloműzés legheylesőbb módját.

Am a tüzél játszani nagyon veszélyes, plane az olyan vad tüzél, a milyen Robert úr kipróbált temperamentuma volt!

Ika tapasztalni kezdte, hogy a folytonos érintkezés új barátjával ingadozásba hozza lelki szemei előtt a tiltott és szabad szerelm határvonalát.

Erre megjött a következmények előérzetében s bátoratlannal megállni próbált. Nagyon szerette volna egy tisztással becsapni a tisztesség kapuját Robert úr orra előtt, de ez már oly közel állt hozzá, hogy nem tehetette.

S tréfásan, palástolva a bensőjében viharzó kétségbeesést, puhatlódotat tanácsadóhőnőim!

— **Gyerek vagy lelkeim!** Kacagtak a kitanultak. Hát rajba vagy te ferjednek, hogy ne évezd az élet örömeit a hogy jól esik! Nem elég, hogy hozzá kötötted magad s négy évig csungtél rajta. Csak nem kívánja, hogy fölötted úgy rendelkezés, mintha vásárolt portékája volna! Kárpótold magadat s nem fogsz unatkozva elégedetlenkedni.

előkelőbb polgársága. A felkészültökben sem volt hiány, a mennyiben igen szép toasztozatok mondtak Akantisz Rezső. Matuskovich Mihály, Bedő Béla és még számosan. A vacsora után táncra perdült a közönség fiatalása és jó kedv mellett késő éjjelig táncoltak és avval a tudattal tavoztak el, hogy ezen szép ünnepejtyt nem egyhamar fogja az egész község elfelejteni.

— **Árviz.** A két hétig tartott özözes folytán a Vág vizet f. hó 9-én kilépett medréből s óriási károkat okozott a fakereskedőknek, nemkülönben megakasztotta a kassa-oderbergi vasut forgalmát is, a mennyiben a pályatest több helyen víz alá került, a sztracsónál, úgynevezett „Justh alagút” bejárata pedig a ruttkai oldalon sztracsónok titajok fenyőszalajvai egészen be volt tűnve. A forgalmi akadályok azonban egy nap alatt megszűntek s így 10-en már megindult a forgalom, a fakerekedők pedig nagy nehezen összeszedték fajtaikat. — Az Áva folyó hasonló képen nagy pusztításokat tett s az árvamegyei viadális vasut forgalmát napokra megakasztotta. A közlekedés ez idő szerint Árvaváraljaig zavartalanul folyik.

— **Lopas** Még javában a nyárban vagyunk s már is könnyű kereszt után látnak egyes dolog kerülők. Ugyanis a múlt héten éjnek idején elloptak Ruttkay István turóc-szent-martoni lakos duobrából 3 drb. jól fejeltőt tyukot és egy kakast. A megindított nyomozás a tettes kiletét még nem derítette ki.

— **A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara közleménye.** Erzsébet királyné (Felsőlegény gazsós elhunyta alkalmával a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy a megdicsőült királyné halála napjának örök emlékezetül minden év szeptember hó 10-én egy kereskedő és egy iparos szoruk anyagi viszonyok közt élő özvegyének illetve árvainak egy-szersmindenkori segélyekpen 100—100 koronát adományoz. A határozat értelmében ezen segélyadományok a folyó évben élő özvegyek illetve árvák tarthatnák igényt, a kiknek ferje illetve apja Nyitra vármegye területén birt illetékesseggel s ugyancsak ezen vármegye területén folytatott kereskedést vagy ipart. Felhívjuk mindazokat, a kik ezen segélyadományt elnyerni óhajtnak, hogy igényjogosultságukat feltüntető kérvényüket, legkésőbb folyó év augusztus hó 31-dikéig ezen kamarához terjesszék be. Az igényjogosultságra vonatkozólag a kérvényben felsorolt adatok a folyamodó lakhelyére nézve illetékes helyhatóság által igazolandók.

— **Fogtechnikus Turóc-Szt.-Mártonban.** Balázs Miksa helybeli lakos az 1884. XVII. t. c. által előírt kellekkel igazolván azt, hogy a fogtechnika s a foghúzás körébe megkívántolt jártassággal bír, a főszoalbiró megadta neki ezen ipar üzéséhez szükséges jogot. Különben a foghúzás-és fogtechnikaiban való jártasságot jőhrű mester mellett hosszabb gyakorlati újan sajátította el s úgy ez alapon, mint az általa már végzett sikeres működés alapján is ajánlhatjuk közönségünk figyelmébe fogtechnikusunkat.

— **Bányászserencsétlenség.** Körnöcbányán f. hó 7-én a kincstár kezele alá lett „Ludovika” aknába a bányászok végzetes sorsa megint embereladótat követelt. Ugyanis Daubner Lipót nevű bányász az akna nyílásába üzenni akart a 16 méter mélységbe várakozó bányászokat, hogy a szállító gépet leeresztik. E célból a nyílás fölé hajótt, amde e pillanatban már ereszkedett lefelé a 40 métermagas szállító-gép s a bányászt fejbe ütötte úgy, hogy pár perc múlva kiadta a lékét. A serencsétlenül járt bányász 40 éves nőten ember volt.

Robert úr pedig mind sűrűbben ostromolta szerelmével.

— Isteni, egyetlen Iónkam hallgasson meg!
— Holnap, majd holnap! suttogta a lihegő, s reszkető asszonyka, kinek keblében a szenvedély legyőzte a jellem szavát!

... Délután 3 óra lehetett. Dárdás Béla kiitta feketéjét s elmenni készült.

Ilka rémület nézett fel reá. Szemében köny rezgett, ajka halvány volt s egész lényén erőt vett a félelem, a midőn ferjét átölelve, rimankodni kezdett.

— Oh kérlek ne hagyj el, csak ma ne hagyj el.
— De miért?

— Neked soha se volna szabad elhagynod engem délután. Olyan elhagyatott, olyan szomorú vagyok nélküled! fakadt ki a fiatal asszony, mert érezte, hogy örvény szélén áll!

— Nemem kell, te bohó, te! s szavakkal megcsókolta Béla Iónkát s nem törődve a szegény asszony kétségbeesésével elment.

Egy óra múlva eljött Róbert úr. Találkoztak a félhomályos szalonban s a kétségbeesett asszonyka, ki egyedül állott kínos vergődésében, mentő kéz távollétében aldoztulni esett a tűzzel folytatott játékaik! ...

Midőn késő este hazakerült Dárdás Béla könyezve találta Iónkáját ágyában. Meg akarta csókolni, de az eltaszította.

— Eredj te gyáva! — mordult rá haragosan.

— **A szegedi kiállításról.** Értesülésünk szerint a szegedi országos mezőgazdasági kiállításra a bejelentések oly nagy tömegben érkeztek, hogy a rendezőbizottság kénytelen volt a kiállítási terület szomszédságában nagy területet kibérelni, mely az állatkiállítás kibővítésére fog szolgálni. A kiállítási sorsjegyeket szokatlan kedvel vasarloja a gazdaközönség oiyannyira, hogy eöziderintt alig van sorsjegykészlet. A földmiveleségi miniszter ismét számos jelét adta a kiállítás iránti jóindulatának, mert a kiállítási körzet törvényhatóságát és gazdasági egyesületeit körülvevő buzdította a részvételre, továbbá díszes kiállítás kiállítás rendez, a hol egy minta földmiveleszkola lesz bemutatva a párisi kiállításon bemutatásra szánt magyar motívum felszerelési tárgyaival. Alattorvosokat rendel ki az állategészségügyi szolgálat végzésére. Az 1896 évi ezredévi állatkiállítás turnikepet és zaslót a szegedi kiállítás celjaira adományozza. A komlókiállítás és a komárommegyei méhészeti egyeslet költségeit fedezi. A gyümölcsösomagozás versenye egy 100 és egy 60 koronás díjat ad. Ujjában Jásznagykoszolnok vármegye törvényhatósága 100 forint, az esztergomi érsekseg uradalmi központja 50 forint, az Urlovasok Szövetkezete 300 forint és Dungszerjék Lazar 100 forint adományoztak a kiállítás rendezésére alapjának.

— **Mezőgazdasági ipari kiállítás.** A szegedi kiállítás ipari csoportja rendkívül gazdagnak ígérkezik. Több mint 40 város és községből mintegy 120 kiállító több ezer tárggyaival van ezen csoportnál bejelentve. A jelentkezők számát tekintve a közönség előnyeinél fogva Szeged áll első helyen. Innen több mint 30 kiállító van eddig bejelentve és pedig a szegedi kenderfonó gyár, az újszegedi kenderkészítő és szövő gyár, két kocsiorgató, két szalmagyár, több szőjgyártó, köteles, kádár, kérés, bádógos, hentes, talicskakészítő, szappanos, fazekas, papucsos, sprórkészítő, szeszfőző, tarhonya, paprika és kasa készítő, takaréktűzhely, jégcsokrény, borpész, állatbélgyóg szb. tárgyak vannak bejelentve. Bacs-Bodrog vármegyéből több mint 40 kiállító jelentkezik. Budapestről szinte számos gazdasági különlegesség van bejelentve, Debrecenből, és vidékeről sztr- és sztracsó munká, kulacs stb. képviselve vannak nagyszámban távolabbi városok is. Az országos kereskedelmi múzeum szinten ki fogja állítani egész háziipar gyűjteményét. A szegedi nőipariskola női kézimunkákat állít ki. Pa faragványok is vannak bejelentve. Tápé község külön egy gyékény szövő hazat fog fölállítani, melyben a gyékényszövést állandó munkában fogja bemutatni. Mindezeket túl fölserolhatatlan okosság van bejelentve azon tárgyaknak, melyek a kiállításban állandó vasári jelleggel bíró forgalomra számítva eladásra fognak kirakattani. A külföldi gyárosok cikkei visszatartattnak, azon különlegessége kivételével, amelyek Magyarországon nem készítettnek, de a gazdák háztartásában szükséges cikkeik

— **20 kért egy tanyai gazdaság.** A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége ez ilyen rendelt első mezőgazdasági kiállítását Szegeden. E kiállítással kapcsolatban egy tárgysorsjatek is rendeztetik, melynek lényusa a kiállítás utolsó napján — szeptember 10-én — tartatik meg. Az első főnyeremény 50.000 korona érték, melyet a sorsjatek rendezésére szövetkezett intézetek közzé közzé, vagy egy szegedi mintaszertelen berendezett tanyai gazdasággal is megváltani. A többi nyereményt főleg kiállított gazdasági gépek és eszközök képezik, melyek szinten beváltottak közpövre. Kitelességünknek tartjuk olvasónk azves figyelmét a sorsjatekra felhívni, tekintettel arra a hazafias és közhasznú célra, a melyet az előmozdítani igyekszünk, amai is inkább, mert egy-egy sorsjegyet a legazsónyabb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mint értesülünk a sorsjatek iránt szokatlan élénk az érdeklődés s a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvénynek.

S sirt tovább, zokogva keserűséggel eltelve férje iránt, ki nemabon magaviseletével porba taszította halványat s megrabolta önmagát!

A hosszú éj enyhülést hozott Ilks zaklott szivének. Egy új csapason látta magát a honnan nincs visszatérés. Különben minden maradt a régiben csak neki kell ezentúl gyakorolnia a képmutatást, hogy férje, a kit a sors bankadó jatekosnak rendelt melléje, soha sem lassu, hogy hamisan játszva kisebb nagyobb összegekben meglopkodja boldogsága bankját.

Midőn másnap délután Béla elejébe állt s engesztelég mosolygva kijelentette, hogy ezentúl soha többé nem hagyja délután magára, Ilka vallvonitva s karörvendő gúnynyal viszonza!

— Most már járhatna! s hangjában rezgett az eljászott tisztesség minden cinizmusa.

S Béla jart azontúl is egész gyantalanul, mialatt Ilka mindinkább tumpuló lelkiismerettel beletanult a modern erkölcsű asszonyok szerepébe, mint a milyen igen sok kísért a mai társadalomban. S úgy találta később, hogy a miatt nincs oka panaszra férjének. Most ő vígan él, — megtehetné Béla is, — az öreg kor majd ismét közelebb hozza őket, melegeid az eltűzött tisztesség minden cinizmusa.

Oh, nem nehéz megcsúszni s leszedődni az aranyos létráról, mely a tiszta boldogsághoz vezet, legnehezebb csupán az első lépés!

Nyilt tér.

Az e rovathan foglalakért nem vállal felelőséget a szerk.

Foulard-selyem

65 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privat-fogyasztóknak** postabér valamtenesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyára (sz. és kár. udvart. szállító) **Zürichben.** Magyar levelezés. Svájcha kétszeres levélbéllyeg ragasztandó.

129. sz. 1899.

Arverési hirdetésny.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a Znióváraljai kir. járásbírósgat 1898. évi V. 168—18. számú végzése következtében Dr. Hilmer István ügyvéd által képviselt Herfort József tót-prónai lakos javára özv. Velits stb. Smialovszky Maria elnen 397 frt 65 k. s jar. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1025 frtra becsült 1—6. folyó t. alatt két kanca ló, egy sarga Phaeton kocsis, 3 fateng, gazd szeker, 6 ökor, két sarga, két pros, és egy riska, egy tehénből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a znióváraljai kir. bíróságnak V. 168—1899. számú végzése folytán 397 frt 65 k. tőkekövetelés, ennek 1897. évi december hó 9-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 92 frt 50-iban bíróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínen, Laszófalván leendő eszközökben 1899. évi július hó 31. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatauk meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108. §-a értelmében késpénzfizetés mellett, a legutóbbi ígérőnek, becsáron alul is le fognak adatni.

Znióváraljan, 1899. évi július hó 12-én.
Szibner,
kir. bírósági végrehajtó.

1726. tk. sz.—1899.

Hirdetésny.

Blatinca község és Szebeszló puszta telekkönyve bírtokszabályozás következtében az 1869. évi 2578. sz. szabályrendelethez képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanok nézve, a melyek az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-c. cikkei a tényleges bírtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t.-c. cikkeiben szabályozott eljárás, a telekkönyvi jegyzetkés helyesbítésével kapcsolatosan foganatosították.

E célból az átalakítási munkálatok hitelesítés és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1899. évi augusztus 28-án fog kezdődni.

Emelkövetva felhívatauk:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásoktól jőhözmenet harmadik sztemekel irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatot előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kitűzött bizottsága előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirattal nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-c. 15—18. és az 1889: XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszereznik iparkodjanak és azokkal igényeiket a bizottság előtt igazolják, avagy oda hasznanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az úton nem érvényesíthetik — és a bélyeg-és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek, és

4. azok kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megsztint egyéb jog van nyilvankönyvvel bejegyezve, úgy szinten az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai hogy a bejegyzett jognak törlesztés kérelmeznek, illetve, hogy törlesztés engedélyt nyilvánítsa végett a bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyeg-entesség kezevezménytől elesik.

Kir. Járásbírósgat mint tkvi hatóság.
Turóc-Szt.-Mártonban, 1899. évi június hó 23-án.

Fekete,
kir. táblai bíró.

Egy kitűnő szerkezetű, majdnem egészen új

zongora jutányosan eladó.

Bővebbet Moskóczi Ferencné könyv-és papirkereskedésében.

